

besjælede af den Aand, der ligger til Grund for Retsreformen, saa vi faar den gamle Aand udryddet, saa Nissen ikke flytter med, for ellers er vi i Virkeligheden ilde farne, naar vi faar den nye Retsreform, og det viser sig, at Nissen er flyttet med. De Personer, der nu sidder i Dommerembeder, og som ikke kan frigøre sig for den gamle Aand, som ligger til Grund for den nuværende Retspleje, maa paa en eller anden Maade fjernes, saaledes at vi virkelig kan naa det Fremskridt, vi har tilsigtet med Retsreformen.

Jeg vil dernæst rette et Spørgsmaal til den højtærede Justitsminister, nemlig dette, om han ikke agter i en nær Fremtid at fræmsætte Lovforslag om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning paa Grundlag af det Udkast, som er udarbejdet af den nordiske Civillovkommission. Dette Udkast blev afgivet i Aaret 1913, men det er endnu ikke naaet frem til Rigsdagens Bord. Udkastet er, saa vidt jeg ved, allerede blevet til Lov i Sverige og behandles vistnok for Tiden i det norske Storting. I Sverige er det, saa vidt jeg ved, vedtaget i alt væsentligt i uforandret Skikkelse, saaledes som Kommissionen havde udarbejdet det. Jeg tror, at Forelæggelsen af dette Udkast som Lovforslag her vilde afhjælpe et længe følt Savn. Jeg tror, at man ude i Befolkningen imødeser denne Lovgivning med ret store Forventninger. Jeg har i alt Fald i min Egenskab af Medarbejder ved „Social-Demokraten“ haft overordentlig mange Forespørgsler med Hensyn til, om denne Lovgivning ikke snart kommer. Men navnlig vilde Vedtagelsen af et Lovforslag paa Grundlag af dette Udkast skaffe os af med et Par Retsantikviteter, som vi slæber rundt med og har slæbt rundt med i mange Aar til liden Ære for os. Jeg sigter hermed til de Attester, som forlanges ved visse Begivenheder i Menneskers Liv, nemlig naar de skal indgaa Ægteskab uden at have været gift før, og naar de skal indgaa Ægteskab efter at have været gift før, og efter at deres første Ægteskab er opløst, nemlig den saakaldte Forloverattest og den saakaldte Vandelsattest. Forloverattesten skal fræmskaffes, naar Folk skal indgaa Ægteskab, og Vandelsattesten, naar de skal indgaa Ægteskab efter at have været skilte. I Forloverattesten kræves der, at to troværdige Mænd foruden at garantere for, at Parterne ikke er for nær beslægtede eller besvogrede med hinanden, skal garantere, at Parterne ikke er bundne

ved nogen lovgyldig Forpligtelse til at indgaa et andet Ægteskab. Dette er der jo ingen Mennesker, der kan garantere for. Det er ganske urimeligt at forlange, at andre Mennesker skal garantere for, hvorvidt en af Brudefolkene er bundet ved en lovgyldig Forpligtelse til at indgaa andet Ægteskab. Vi har en gammel Forordning af 5. Marts 1734, ifølge hvilken en Kvinde kan faa en Mand dømt til at gifte sig med hende under visse Omstændigheder. Men om der foreligger en saadan lovgyldig Forpligtelse, er jo noget, som fuldkomment unddrager sig andre Menneskers Erkendelse. Der er ingen, der med god Samvittighed kan attestere, at der ikke foreligger en saadan Forpligtelse.

Med Hensyn til den saakaldte Vandelsattest er det maaske endnu værre, i alt Fald lige saa slemt. Der skal nemlig de, der udsteder Attesten, erklære, at den paagældende, naar det er et Ægteskab, der er opløst paa Grund af den ene Ægtefælles Brøde, og den anden ønsker at indgaa nyt Ægteskab, saavel i sit Ægteskab som efter dets Opløsning har ført en sædelig Vandel. Og dette Begreb tages i og for sig meget strengt. Grænsen for, om den paagældende har ført en sædelig Vandel, drages saa snævert som muligt; det skal betyde, at den paagældende aldeles ikke har staaet i Forhold til nogen anden. Dette er selvfølgelig noget, som ikke noget andet Menneske, der blot er en lille Smule samvittighedsfuld, kan attestere, og det er strafbart, hvis man gør det, til Trods for at man ikke kan vide noget derom. Men paa den anden Side kan Folk ikke blive gift, ikke faa den fornødne Bevilling til at indgaa nyt Ægteskab, hvis de ikke tilvejebringer denne Attest, og hvis den ikke er rigtig, er det strafbart efter Straffelovens § 155, hvori der staar: „Naar nogen . . . til Brug i Retsforhold, der vedkommer det offentlige, afgiver falsk skriftlig Erklæring eller skriftlig bevidner noget, hvorom han ingen Kundskab har, bliver han at straffe med Bøder eller Fængsel, for saa vidt Gerningen ikke efter sin Beskaffenhed medfører højere Straf“. Nu ved jeg vel, og det skal jeg erkende, at saavel Administration som Domstole tager saa lempeligt som muligt paa dette Forhold. Men der er dog adskillige Mennesker, der mellem Aar og Dag bliver straffet, fordi de har afgivet skriftlige Erklæringer om noget, de ikke kan have noget som helst Kendskab til. Men, som jeg sagde: Paa den anden Side kan de paagældende ikke blive gift uden at tilveje-